

La dissertació filosòfica

Què és? La dissertació filosòfica és un escrit (pot ser també un discurs) en què es defensa o ataca una qüestió o tesi sobre un tema amb la intenció de convèncer al lector. La forma de fer-ho és des de la raó i l'argumentació sòlida. Es tracta doncs **“d'exposar una opinió pròpia fundada i raonada sobre un tema concret”**.

Com argumentar? Fer exemples rellevants, establir analogies o comparacions amb temes semblants on es visualitzen de forma clara la nostra posició, apel·lar a autoritats en la matèria que reafirmen allò que defensem i fer menció de les causes que expliquen o provoquen allò que volem dir són formes vàlides d'argumentació informal (vegeu apunts). S'ha d'anar amb compte perquè l'ús inapropiat d'aquestes formes ens poden fer caure en fal·làcies. Si no existeix una fonamentació, la dissertació es converteix en una mera opinió subjectiva o un parer; lluny del propòsit de convèncer algú, només és una mostra d'un punt de vista personal. De la mateixa manera i amb els mateixos recursos es pot fer una contraargumentació de les tesis contràries a les teves amb, per exemple, fets que les desacreditin, autors de renom que les han criticades, etc.

Posar molts exemples i arguments d'altres és suficient? Els exemples, cites, autors, etc. han de formar un tot coherent i sistemàtic. Un cúmul de cites no és una argumentació, sinó que haurien de ser una extensió del cos argumentatiu de la dissertació; no un substitut. Per ser argumentativament vàlida, tota opinió ha de tenir una justificació, una sèrie de raons sòlides que li donin fonament. Els altres recursos serveixen per sustentar la teva argumentació no els utilitzis com a substitut.

Quines són les possibles crítiques a la teva posició? És necessari, a banda, preveure possibles crítiques a la teva tesi i defensar-la en contra d'aquestes. Així que imagina possibles atacs a la teva tesi i contraataca-les amb arguments.

M'he de posicionar en un extrem radical? No és necessari que s'adopti una posició extrema. Es pot defensar una posició intermèdia o moderada, i, per tant, aquesta s'haurà de matisar i argumentar tenint amb compte les posicions extremes i explicar el perquè de la seva invalidesa, i defensant amb raons la posició moderada.

Quines són les parts d'una dissertació? Introducció, desenvolupament i conclusió.

a- Introducció. Enuncia quin és el tema de la teva dissertació. Defineix els termes i els conceptes principals (si parles de “llibertat”, abans de ficar-te a argumentar, defineix què entens per, o què és, la llibertat). Opcional: avança quina serà la teva posició sobre la tesi en qüestió. Si es vol, es pot fer només a la conclusió, veient cap a on ens ha portat l'argumentació.

b- Desenvolupament. En el desenvolupament ha de ser-hi totes les demostracions, exemples, arguments, autoritats que hem detallat anteriorment. Així com rebatre possibles atacs a la nostra tesi, etc.

c- Conclusió. Recapitem aquella informació rellevant de tot el desenvolupament i demostrem d'aquesta manera la nostra posició sobre el tema tractat. Evitem de nou, elements subjectius i comentaris del tipus “M'ha agradat molt tractar aquest tema”, “Ha estat interessant el plantejament...”, etc.